

Česká literatura a Karel Čapek v Jižní Koreji

Kyuchin Kim, Jižní Korea

I.

Skutečné poznávání české literatury začalo v Jižní Koreji teprve v průběhu 80. let 20. století. Česká literatura se však brzy stala senzací, a to zejména díky Kunderovým románům. Avšak k prvnímu setkání s českou literaturou došlo už v době japonské okupace ve 30. letech. Několik českých literárních děl bylo přeloženo do korejštiny z japonštiny, jako např. *R.U.R.* od Karla Čapka.

Od té doby do dneška bylo do korejštiny přeloženo více než 30 děl české literatury. Posledním je román *Válka s mloky* Karla Čapka a tři sborníky: 1) výbor povídek 15 českých a pražských německých spisovatelů, přeložený z anglického originálu *Prague. A Traveler's Literary Companion* (1995) a vydaný v roce 2010, 2) výbor povídek 19 českých spisovatelů převážně 20. století, přeložený a vydaný v roce 2011, 3) výbor 10 českých vědecko-fantastických děl. Tato 4 díla byla přeložena do korejštiny z anglických textů.

První korejské překlady z původního jazyka byly spojeny s osobností Prof. Jaeil Kwona (Kunderův *Žert*, Čapkův *Hordubal* atd.), Mgr. Soon-Sub Songa (Čapkův *Obyčejný život* atd.) a Dr. Kyung-Ok Kima (Hrabalovy *Ostře sledované vlaky* a *Obsluhoval jsem anglického krále*). Z poezie byly přeloženy (z anglických textů) zejména básně Jaroslava Seiferta poté, co v roce 1984 získal Nobelovu cenu za literaturu.

Zlom v popularizaci české literatury způsobil jeden román. Po sametové revoluci v 90. letech byla přeložena *Nesnesitelná lehkost bytí* od Milana Kundery. Proдалo se jej více než 100 000 kopií. Tento román vyšel v 90. letech v několika různých

vydáních; přeložil jsem jej z češtiny (Kyuchin, Kim, 1990), jiní překladatelé jej také přeložili z němčiny (Song, Dongjun, 1988) a z francouzštiny (Lee, Jae-Ryong, 2009). Tato kniha otevřela korejským čtenářům, a to zejména předním korejským spisovatelům, svět českého života a myšlení v živé formě. Byl to dobrý začátek uvedení českého národa do povědomí korejské veřejnosti. Tento můj první překlad z češtiny byl předurčen mým studiem české literatury na University of Chicago na konci 80. let. V roce 1988 mě jeden korejský vydavatel požádal, abych přeložil právě román *Nesnesitelná lehkost bytí*.

V posledních dvaceti letech bylo publikováno mnoho titulů starší i novější české prózy, poezie a také monografie o dějinách české literatury a česko-korejský slovník (viz dodatek). Celkově byl tedy vytvořen velmi solidní základ pro seznámení korejské veřejnosti s tématy, žánry a autory jak staré, tak i moderní české literatury. Kdysi jsem diskutoval o překládání s jedním literárním kritikem a on mi řekl, že překladatelé české literatury publikují více než jiní. I já se domnívám, že jsme opravdu udělali víc než ostatní, například korejští specialisté na polskou, maďarskou, srbskou, bulharskou a rumunskou literaturu.

II. Vnímání české literatury v Jižní Koreji

Nejsem profesionální překladatel z češtiny, ti v Jižní Koreji vlastně vůbec neexistují. Neexistovali ani v první generaci korejských bohemistů, nebyli jimi tedy ani mí kolegové Jaeil Kwon, Soon-Sub Song, Kim Kyung-Ok, kteří vyučují češtinu na HUFŠ od konce 80. let. Přeložil jsem některé české básně z konce 19. století a začátku 20. století, prózu 20. století, tři romány Milana Kundery (*Nesnesitelná lehkost bytí*, *Valčík na rozloučenou*, *Knihy smíchu a zapomnění*), *Povětroň* Karla Čapka, některé z Čapkových, Hrabalových, Lustigových povídek a další.

Užíval jsem si hlavně dva překlady – *Nesnesitelnou lehkost bytí* a *Povětroně*. Práce na překladu obou zabrala více než jeden rok, protože jsem měl čas jen o víkendech a potřeboval jsem velmi dlouhou přípravu. Čapkův *Povětroně* byl velmi komplikovaný a náročný na pochopení. Než totiž začneme překládat klasickou českou literaturu, musíme se seznámit s českými kulturními tradicemi. Pro lepší pochopení základů, na nichž česká kultura stojí, jsem si přečetl dějiny Československa a české literatury.

Musím zmínit, že existují některé klasické české romány, stejně jako poezie, které bych chtěl překládat nebo alespoň doporučit k překladu svým kolegům a studentům. Toto doporučení se zakládá na předpokladu úspěšného přijetí knihy na korejském trhu. Žádoucí by byl překlad *Babičky* Boženy Němcové i mnoha významných románů 20. století, např. díla V. Vančury, I. Klímy a dalších. Co by určitě přitáhlo pozornost, jsou hry a eseje Václava Havla. V současné době jsem již v důchodu a chci se nadále věnovat hlavně překládání děl Karla Čapka. Nejdříve bych rád sáhl po Povídkách z jedné a druhé kapsy.

Příloha:

Seznam vybraných překladů české literatury a studií o české literatuře vydaných v Jižní Koreji

A. Literární překlady

Z češtiny

ČAPEK, Karel

1998 *Hordubal* (Soul: Libro, př. Jaeil Kwon)

1997 *Obyčejný život* (Soul: Libro, př. Song Sun-Sub)

1997 *Povětroně* (Soul: Libro, př. Kyuchin Kim)

- 2001 *R.U.R.* (Soul: Gil, př. Hee-Sook Kim)
- 1990 *Zmizení herce Bendy* (Soul: Dongseomunhak, př. Kyuchin Kim)
- HAŠEK, Jaroslav
- 1983 *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války* (Soul: Hakwonsa, př. Heung-Džu, Knag)
- HAVEL, Václav
- 1992 *Audience* (Soul: Munhaksa, př. Jaeil Kwon)
- 1992 *Dopisy Olze* (Soul: Segemunhak, př. Kyuchin Kim)
- HRABAL, Bohumil
- 1993 *Diamantové oči* (Soul: Hangukmunhak, př. Kyuchin Kim)
- 1990 *Kafkárna* (Soul: Hyundaesosul, př. Kyuchin Kim)
- 2006 *Ostře sledované vlaky* (Soul: Beotigo, př. Kjung-Ok Kim)
- 2009 *Obsluhoval jsem anglického krále* (Soul: Munhakdongne, př. Kjung-Ok Kim)
- KUNDERA, Milan
- 2002 *Falešný autostop* (Soul: Hyunamsa, př. Jaeil Kwon)
- 1991 *Kniha smíchu a zapomnění* (Soul: Euryoge, př. Kyuchin Kim)
- 1995 *Monology* (Soul: Sesi, př. Kyuchin Kim)
- 1990 *Nesnesitelná lehkost bytí* (Soul: Jungangilbosa, př. Kyuchin Kim)
- 1990 *Valčík na rozloučenou* (Soul: Jungangilbosa, př. Kyuchin Kim)
- 1989 *Žert* (Soul: Jihaksa, př. Jaeil Kwon)
- LUSTIG, Arnošt
- 2010 *Štěpán a Anna* (Soul: Segeuimunhak, př. Kyuchin Kim)
- PETIŠKA, Eduard
- 2001 *O jabloňce* (Soul: Biryongso, př. Jaeil Kwon)
- 2002 *Jak krtek ke kalhotkám přišel* (Soul: Buryongso, př. Jaeil Kwon)
- 2002 *Krtek a autíčko* (Soul: Biryongso, př. Jaeil Kwon)

ŠKVORECKÝ, Josef

1991 *Red music* (Soul: Hyundaesosul, př. Kyuchin Kim)

1991 *Prima sezóna* (Soul: Euryoge, př. Kyuchin Kim)

B. Původní práce

KIM, Kyuchin

2003 *Porozumění současné české literatury* (Soul: Wolin)

2013 *Interpretace Milana Kundery* (Soul: 21C. books)

2014 *Interpretace Karla Čapka* (Soul: Haebokhanchekilgi)

C. Vybrané články a eseje o české literatuře

KIM, Kyuchin

1990 „Literatura Československa ve světové literatuře“; *Dongseomunhak*, č. 2, s. 292–314.

1991 „K svobodě od potlačení české literatury“; *HyundaeSosul*, č. 1, s. 343–368.

1992 „Hnutí návratu k evropským tradicím. Soudobé trendy v socialistické literatuře východní Evropy“; *East European Studies*, č. 1, s. 1–13.

1993 „Vztah mezi literaturou a politikou v Československu“; *Academic Journal of HUFS*, č. 2, s. 30–49.

1996 „Tradice východní evropské a slovanské literatury“; *East European Studies*, č. 5, s. 1–24.

1999 „Studie České básně I, Český poetismus“; *East European Studies*, č. 8, s. 64–85.

2001 „Studie České básně II, Česká proletářská literatura“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 3, s. 77–104.

2002 „Český nacionalismus a slavismus v literatuře českého národního obrození“; *Foreign Literature Studies*, č. 10, s. 49–92.

2002 „Studie o Nesnesitelné lehkosti bytí“; *Journal of Central & East European*

Studies, č. 4-2, s. 169–206.

2004 „Česká samizdatová literatura“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 6-1, s. 3–29.

2005 „Motivy Dona Juana a absurdní láska v Kunderově sbírce Směšných lásek“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 7-2, s. 261–284.

2006 „Česká literatura v Koreji a analýza Kunderova románu *Knih smíchu a zapomnění*“; *Sborník Letní školy slovanských studií*, FF UK, s. 1–12.

2006 „Analýza motivu a témat v Kunderově románu *Valčík na rozloučenou*“; *Otázky českého kanonu*, Svazek 1, s. 499–511.

2007 „Studie struktury vyprávění, témat a motivů v románu *Nesmrtelnost*“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 9-2, s. 199–224.

2008 „Analýza Čapkova románu *Meteor*“; *East European Studies*, č. 21, s. 99–120.

2009 „Téma, literární technika a forma v Čapkově románu *Hordubal*“; *Foreign Literature Studies*, s. 27–50.

2009 „Studie témat a motivů *Povídek z jedné kapsy a druhé kapsy K. Čapka*“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 11-1, s. 129–152.

2009 „Recepce Komenského v Koreji a současný stav komeniologických studií“; *Jan Amos Komenský: Odkaz kultuře vzdělávání* (Praha: Academia), s. 455–462.

2010 „Analýza *Ze života hmyzu K. Čapka*“; *East European Studies*, č. 24, s. 107–128.

2010 „Analýza Havlovy hry *Odcházení* a divadlo *Archa*“; *Journal of Central & East European Studies*, č. 12-1, s. 33–58.

2010 „Vzájemný vztah filmu a literatury se zaměřením na román B. Hrabala a film J. Menzela *Ostře sledované vlaky*“; in: S. Fedrová (ed.): *Česká literatura v intermediální perspektivě* (Praha: Nakladatelství akropolis), s. 189–198.

2011 „Studie o *Obyčejném životě K. Čapka*“; *Foreign Literature Studies*, č. 41, s. 33–58.

2011 „Literární díla tří národů založená na pražských tématech“, *Journal of Central & East European Studies*, č. 13-1, s. 29–54.

2011 „Studie o Válce s mloky K. Čapka“; *The Comparative Study of World Literature*, č. 36, s. 401–419.

2012 „Studie struktury, tématu, motivu a symbolu v Čapkově hře R.U.R.“, *Journal of Central & East European Studies*, č. 14-2.

2013 „Filozofické tendence v novele Utrpení knížete Sternenhocha Ladislava Klímy“, *East European Studies*, č. 33.

2013 „Studie o Bílé nemoci K. Čapka“, *East European Studies*, č. 35.

2013 „Motiv smrti v Malostranských povídkách J. Nerudy“, *Foreign Literature Studies*, č. 51.

I have studied last 20 yeas Capek’s major works to write this book, *Interpretace Karla Čapka*.

Interpretace Karla Čapka

It deals 6 plays and five proses, it has 312 pages.

1. chapter : The short life and work of Karel Capek

2 chapter; A Study of Themes and Motives in Two Pocket Stories of Karel Čapek.

3. chapter: A Study on Karel Čapek’s Novel, War with the Newts

4. chapter: A Study on Karel Čapek’s Novel, Hordubal

5. chapter: An Analysis of Čapek’s Novel Meteor

6. chapter: A Study of Čapek’s Novel An Ordinary Life

7. chapter: Parable in Karel Čapek’s Apocalyphcal Stories

8. chapter: A Study of the Structure, Themes, Motives and Symbols in Čapek’s Play R.U.R.

9. chapter: An Analysis of Čapek Brother's Drama From The Life of Insects
10. chapter: A Study of Structure and Plot, Themes and Motifs in Čapek's Drama The Makropulos Secret
11. chapter An Analysis of Karel Čapek's Drama the White Plague
12. chapter: A Study of Themes, Motifs and Conflict in Čapek's the Mother
13. Notes:
14. Bibliographies